20/06/2019

Του Αγίου Νικολάου Καβάσιλα στο ομώνυμο χωριό Ημαθίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Την Τετάρτη 19 Ιουνίου, το εσπέρας, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, κ. Παντελεήμων, **χοροστάτησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρικό εσπερινό** για την εορτή του Αγίου Νικολάου Καβάσιλα στο ομώνυμο χωριό Ημαθίας.

Ανήμερα της εορτής του Αγίου Νικολάου, ο Σεβασμιώτατος λειτούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο.

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Η Ομιλία του Σεβασμιωτάτου στον Εσπερινό:

«Τῆς θύραθεν σοφίας κάτοχος γε-νόμενος, τῆς ἄνωθεν γνώσεως θησαυρός ἐδείχθης».

Τρεῖς μόλις ἡμέρες ἀπό τήν Κυ-ριακή τῆς Πεντηκοστῆς καί τήν ἐπι-φοίτηση τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία καί ἰδιαιτέ-ρως ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας καί ἡ ἐνορία σας τιμᾶ καί πανηγυρίζει τή μνήμη ἑνός μεγάλου Πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, ἑνός μεγάλου μυστικοῦ Θεολόγου, ἑνός ἁγίου, πού, ὅπως ἀκούσαμε νά ψάλλει καί ὁ ἱερός ὑμνογράφος, ὑπῆρξε κά-τοχος καί τῆς κοσμικῆς σοφίας ἀλλά συγχρόνως ἀνεδείχθη καί θησαυρός τῆς οὐρανίου γνώσεως, ἀνεδείχθη θησαυροφυλάκιο τῆς θείας σοφίας.

Ὁ Θεός ἔπλασε τή φύση τοῦ ἀν-θρώπου μέ τέτοιον τρόπο, ὥστε νά ἀναζητᾶ καί νά ἐπιδιώκει τή γνώ-ση, νά ἐπιζητᾶ καί νά κοπιάζει γιά νά ἀποκτήσει τήν ἀνθρώπινη σο-φία, γιά νά κατακτήσει τήν ἐπι-στή-μη καί νά ἐξελίξει τήν τεχνο-λογία. Καί αὐτή τήν ἔφεση εἶχε ἀπό μικρός καί ὁ ἑορταζόμενος σή-μερα ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσι-λας, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε μέσα σέ μία οἰκογένεια ὄχι μόνο ἀρχοντι-κή, ἀλλά σέ μία οἰκογένεια λο-γίων τῆς Θεσσαλονίκης, στήν ὁ-ποία ἄκμαζαν τήν ἐποχή

ἐκείνη τά γράμματα. Καί αὐτή τήν ἔφεσή του γιά τή μόρφωση τήν καλλιέρ-γησε σπουδάζοντας κοντά σέ σο-φούς δασκάλους τόσο στή γενέτει-ρά του, ὅσο καί στήν Κωνσταντι-νούπολη, ὅπου διδάχθηκε ὅλους τούς κλάδους τῆς κοσμικῆς σο-φίας καί τῶν ἐπιστημῶν καί διέ-πρεψε, ὥστε νά θαυμάζεται ἀπό τούς συγχρόνους του.

Δέν περιορίσθηκε ὅμως στήν κο-σμική σοφία, γιατί γνώριζε ὅτι ἡ ἀνθρώπινη γνώση καί ἐπιστήμη εἶναι πεπερασμένη, εἶναι ἀτελής καί ἀκόμη ὅτι δέν ἀρκεῖ γιά νά ἐπιτύχει ὁ ἄνθρωπος τόν σκοπό τῆς ζωῆς του, ὁ ὁποῖος δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τήν ἕνωσή του μέ τόν Θεό. Εἶναι αὐτός, τόν ὁποῖο περι-γρά-φει τόσο παραστατικά ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος λέγοντας, «ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δέ ἐν ἐμοί Χρι-στός».

Καί ἔτσι ὁ ἅγιος Νικόλαος προ-σπά-θησε παράλληλα μέ τήν ἀν-θρώ-πινη σοφία νά ἀποκτήσει καί τή θεία σοφία. Γι᾽ αὐτό καί δέν περιορίσθηκε μόνο στή μελέτη καί τή σπουδή τῶν σοφῶν καί τῶν ἐπι-στημόνων, ἀλλά ἐνετρύφησε καί στήν ἁγία Γραφή, στά συγ-γράμ-ματα τῶν πατέρων τῆς Ἐκ-κλη-σίας καί τῶν μεγάλων θεολό-γων, ἀλλά ἐνετρύφησε καί στίς ἐμπειρίες τῶν ἁγίων μελετώντας τή ζωή τους καί προσπαθώντας νά τή μιμηθεῖ στή δική του ζωή.

Δέν περιορίσθηκε ὅμως στή θεω-ρη-τική μελέτη, ἀλλά τήν ἔκανε καί πράξη στή ζωή του ἀσκούμε-νος στίς δύο μεγάλες ἀρετές, στήν ταπείνωση καί τήν ἀγάπη. Ἄν καί διέθετε ὅλα τά προσόντα γιά νά ἀναλάβει μία σπουδαία καί ὑψηλή θέση, στήν ὁποία θά ἀπολάμβανε τήν τιμή καί τόν σεβασμό τῶν ἀνθρώπων, ἐκεῖνος δέν τήν ἐπε-δίω-ξε ποτέ, οὔτε ἀκόμη καί ἄν προ-τάθηκε νά γίνει πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, παρότι ἦταν λαϊκός. Ἀπέφευγε τίς τιμές καί τή δόξα τοῦ κόσμου, ἀποφεύ-γο-ντας ἔτσι καί τούς θορύβους καί τούς περισπασμούς πού αὐτές προ-καλοῦν, καί προτίμησε, παρότι ζοῦσε μέσα στόν κόσμο, νά ἀπο-λαμ-βάνει τήν ἡσυχία τοῦ Θεοῦ.

Καί δέν ἀσκήθηκε μόνο τήν τα-πεί-νωση, ἀσκήθηκε συγχρόνως καί στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀγάπη στόν Θεό εἶναι αὐτή πού διαπερνᾶ ὅλο τό ἔρ-γο του, εἶναι αὐτή πού τόν ἔκα-νε νά ἑρμηνεύει μέ μοναδικό τρό-πο τόν λόγο τοῦ ἀποστόλου Παύ-λου καί τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλη-σίας μας, τρόπο πού μᾶς ἀποκαλύ-πτει ὅτι ὄχι μόνο γνώριζε καί εἶχε μελετήσει τά κείμενά τους, ἀλλά καί εἶχε τά ἴδια πνευματικά βιώ-μα-τα καί τίς ἴδιες πνευματικές ἐμπειρίες μέ τούς πατέρες στά ἔργα τῶν ὁποίων ἀναφερόταν στά συγγράμματά του. Καί τά ἔργα του αὐτά ἦταν καί παραμένουν ἀκόμη καί σήμερα μία ἀπόδειξη καί τῆς ἀγάπης του γιά τούς ἀνθρώπους, καθώς μέ αὐτά θέλει νά βοηθήσει καί νά καθοδηγήσει καί ἐμᾶς στήν ἐν Χριστῷ ζωή, τήν ὁποία ἐκεῖνος ἔζησε.

Καί ἀκόμη τήν ἀγάπη του πρός τούς ἀνθρώπους τήν ἔδειξε καί μέ τούς λόγους καί

τίς πραγματεῖες του, μέ τίς ὁποῖες ὑποστήριζε τούς ἀδύναμους καί πτωχούς ἀνθρώ-πους, πού γίνονται ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσεως τῶν πλουσίων καί ἰσχυρῶν.

Αὐτή ἡ ταπείνωση καί ἡ ἀγάπη τόν ἔκαναν δεκτικό τῆς θείας σο-φίας, γιατί ὁ Θεός ἐπιβλέπει ἐπί τούς ταπεινούς καί δίδει τή χάρη του σέ ὅσους τόν ἀγαποῦν. Καί μέ αὐτές τίς ἀρετές του δείχνει καί σέ μᾶς τόν δρόμο γιά νά ἀποκτήσου-με τή θεία σοφία, εἴτε διαθέτουμε εἴτε δέν διαθέτουμε τήν κοσμική γνώση. Μᾶς δείχνει τόν δρόμο γιά νά γίνουμε καί ἐμεῖς κάτοχοι τῆς ἄνωθεν σοφίας, ἡ ὁποία θά μᾶς καθοδηγεῖ στή ζωή μας μέχρι νά ἐπιτύχουμε τόν στόχο μας, μέχρι νά φθάσουμε στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἄς ἀκολουθήσουμε, λοιπόν, τόν ἅγιο Νικόλαο τόν Καβάσιλα μι-μού-με-νοι τήν ταπείνωση καί τήν ἀγάπη του στόν Θεό καί τούς ἀν-θρώπους, ὥστε καί νά τόν τιμοῦμε ἐπαξίως καί νά ἔχουμε τίς πρεσβεῖ-ες του στή ζωή μας καί στόν πνευματικό μας ἀγώνα, πού ὅλοι λίγο ὥς πολύ προσπαθοῦμε νά ἀγωνισθοῦμε γιά νά ὁμοιάσουμε τούς ἁγίους πού θέλουμε νά τιμοῦμε. Ἀλλά ἄν πραγματικά θέλουμε νά τούς τιμοῦμε, λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἡ μίμηση τῶν ἁγίων εἶναι ἡ τιμή τῶν ἁγίων, νά μιμηθοῦμε δηλαδή τή ζωή τους. Μπορεῖ νά μήν φθάσουμε στά μέτρα πού ἔφθασαν αὐτοί, ἀλλά μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τίς πρεσβεῖες τῶν ἁγίων θά πλησιάσουμε καί ἐμεῖς στόν χῶρο αὐτό τῆς χάριτος πού ἔζησαν οἱ ἅγιοί μας καί ὁ ἅγιος Νικόλαος. Ἀμήν.

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK
© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Η Ομιλία του Σεβασμιωτάτου στην Θ. Λειτουργία:

«Τοῦ κόσμου ὑπέρτερος, καί-τοι ἐν κόσμῳ τελῶν, ἐδεί-χθης, Νικό-λαε».

Τιμοῦμε καί πανηγυρίζουμε σή-με-ρα, ἰδιαιτέρως ἐδῶ στήν ἐνορία σας, τόν ἑορταζόμενο ἅγιο τῆς Ἐκ-κλησίας, τόν ἅγιο Νικόλαο τόν Καβάσιλα. Τιμοῦμε καί πανηγυρί-ζου-με τή μνήμη ἑνός ἁγίου, ὁ ὁποῖος δέν ἄφησε τόν ἑαυτό του νά παρασυρθεῖ ἀπό τίς προκλήσεις τῆς ἐποχῆς του, δέν ἄφησε τά «τερ-πνά καί ἡδέα» τοῦ κόσμου νά ἀποσπάσουν τήν προσοχή του καί τό ἐνδιαφέρον του ἀπό τήν ἀφο-σίω-σή του στόν Χριστό καί στήν ἐν Χριστῷ ζωή, γιά τήν ὁποία ἀγω-νιζόταν καί τήν ὁποία ἐπεδίω-κε νά ζήσει. Καί ὄντως στήν πο-ρεία πού εἶχε χαράξει ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας πρός τήν «ἐν Χριστῷ ζωή» καί ἀκολου-θοῦ-σε μέ συνέ-πεια στή ζωή του, τίπο-τε δέν στάθηκε ἱκανό νά τόν πα-ρα-σύρει. Ἔζησε μέσα στόν κόσμο, ἀλλά ὄχι σύμφωνα μέ τίς ἐπιταγές τοῦ κόσμου. Ἔζησε μέσα στόν κόσμο, ἀλλά κατόρθωσε νά ὑψω-θεῖ πάνω ἀπό τά δεσμά καί τίς συμ-βάσεις τοῦ κόσμου. Γι᾽ αὐτό καί δικαιολο-γημένα ψάλλει πρός τι-μήν του ὁ ἱερός ὑμνογράφος: «Τοῦ κόσμου ὑπέρτερος, καί-τοι ἐν κόσμῳ τε-λῶν, ἐδεί-χθης, Νικόλαε».

Ἐπέτυχε, δηλαδή, ὁ ἅγιος Νικό-λαος ὁ Καβάσιλας τήν ἁγιότητα ζῶντας μέσα στίς ἴδιες συνθῆκες πού ζοῦμε ὅλοι ἐμεῖς, δίνοντας ἔτσι μέ τή ζωή του ἀπάντηση στήν ἀμφιβολία καί στήν καχυποψία ὁρι-σμένων πού διατείνονται ὅτι ἡ βίωση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καί ἡ ἐπίτευξη τῆς ἁγιότητος δέν εἶναι πράγματα συμβατά μέ τή ζωή στόν κόσμο-· εἶναι πράγματα ἐφικτά μό-νο γιά ἐκείνους πού ἐγκαταλεί-πουν τόν κόσμο καί ζοῦν «ἐν ὄρεσι καί σπηλαίοις καί ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς».

Ἄν ἴσχυε αὐτό, τότε τό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου δέν θά ἀπευθυ-νό-ταν σέ ὅλο τόν κόσμο, ἀλλά σέ κά-ποιους μόνο ἀνθρώ-πους. Τότε ἡ σω-τηρία δέν θά ἀφοροῦσε τούς πάντες, ἀλλά μόνο μερικούς. Τότε ὁ Θεός δέν θά ἦταν δίκαιος, ἐφό-σον θά ἀπέκλειε στήν πραγματικό-τητα τούς περισσότε-ρους ἀνθρώ-πους ἀπό τή σωτηρία.

Ἀσφαλῶς, βέβαια, ὁ Θεός δέν εἶ-ναι ἄδικος, οὔτε ὁ λόγος του ἀπευ--θύνεται ἐπιλεκτικά σέ κάποι-ους ἀνθρώπους. Τήν ἀλήθεια αὐτή τήν ἐπιβεβαιώνει μέ τήν ἀρχιε-ρα-τική του προσευχή ὁ ἴδιος ὁ Χρι-στός λέ-γοντας πρός τόν Θεό γιά τούς μα-θη-τές σου: «οὐκ ἐρωτῶ σε ἵνα ἄρῃς αὐτούς ἀπό τοῦ κόσμου ἀλλ᾽ ἵνα τηρήσῃς αὐτούς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου».

Τό ζητούμενο, λοιπόν, εἶναι νά ζήσει ὁ ἄνθρωπος τόν λόγο καί τήν ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου μέσα στόν κόσμο. Εἶναι νά κατορθώσει νά νικήσει τόν κόσμο πού φέρει μέ-σα του καί νά ὑψωθεῖ πάνω ἀπό τή μικρότητα καί τήν ἁμαρτία του.

Πῶς ὅμως ἐπιτυγχάνεται αὐτό; Μᾶς τό ἐξηγεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦ-λος γράφοντας

πρός τούς Κο-λοσ-σα-εῖς. «Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χρι-στῷ, τά ἄνω ζητεῖτε, τά ἄνω φρονεῖτε, μή τά ἐπί τῆς γῆς».

Ἐάν, λοιπόν, γράφει ὁ πρωτοκο-ρυ-φαῖος ἀπόστολος, ἔχετε ἀναστη-θεῖ μαζί μέ τόν Χριστό, νά ζητᾶτε τά ἄνω, δηλαδή τά οὐράνια· νά σκέφτεσθε καί νά πιστεύετε στά οὐράνια καί ὄχι στά ἐπίγεια.

Ἡ προτροπή αὐτή δέν ἀφορᾶ με-ρικούς μόνο, ἀλλά ὅλους μας, για-τί ὅλοι ὅσοι βαπτισθήκαμε ἔχουμε ἀναστηθεῖ μαζί μέ τόν Χριστό. Καί ὅλοι ἐμεῖς ὀφεί-λουμε νά ἔχουμε τή σκέψη μας στραμμένη στόν οὐ-ρανό, γιά νά εἶναι καί ἡ ζωή μας οὐράνια, κα-θώς «τό πολί-τευμα ἡμῶν ἐν οὐ-ρανοῖς ὑπάρ-χει».

Καθώς, δηλαδή, ἡ πραγματι-κή καί αἰώνια ζωή μας βρίσκεται στόν οὐρανό, θά πρέ-πει μέ τήν προ-οπτική αὐτῆς τῆς αἰω-νίου ζωῆς νά ρυθμίζουμε καί τή ζωή μας στή γῆ.

Ἄν πιστεύσουμε σέ αὐτή τήν ἀλήθεια· ἄν πιστεύσουμε πώς αὐτό πού ἔχει ἀξία δέν εἶναι τά χρόνια πού θά ζήσουμε στή γῆ, ἀλλά αὐτά πού θά ζήσουμε στή συνέχεια αἰώ-νια· ἄν πιστεύσουμε ὅτι δέν ἔχουν ἀξία ὅσα ἐπιτυγχά-νου-με καί κερδί-ζουμε στή γῆ σέ σχέ-ση μέ τά οὐρά-νια ἀγαθά, τότε δέν θά μᾶς εἶναι δύσκολο νά ἀδια-φοροῦμε γιά τίς μικρότητες καί τίς ἀντιζηλίες τοῦ κόσμου, δέν θά μᾶς ἐνδιαφέρουν σέ τέτοιο βαθμό, ὥστε νά ἀπορρο-φοῦν τήν ψυχή μας καί τή σκέψη μας, οὔτε τά πλούτη, οὔτε ἡ δόξα, οὔτε ἡ φήμη τοῦ κόσμου, καί θά μποροῦμε νά τά ξεπερνοῦμε, θά μπο-ροῦμε νά ἀποδεσμευόμαστε ἀπό αὐτά πού μᾶς δυσκολεύουν νά φθάσουμε στόν στόχο μας, πού εἶναι ἡ ἁγιότητα, πού εἶναι ὁ Θεός.

Καί τότε θά ἰσχύει καί γιά μᾶς αὐτό πού ψάλλει ὁ ἱερός ὑμνογρά-φος γιά τόν ἅγιο Νικόλαο τόν Κα-βά--σιλα: «Τοῦ κόσμου ὑπέρτερος καί-τοι ἐν κόσμῳ τελῶν ἐδεί-χθης, Νικόλαε». Θά μποροῦμε καί ἐμεῖς νά ζοῦμε ἀπό αὐτόν τόν κόσμο τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί νά ἀπολαμ-βάνουμε τή χαρά τῆς παρουσίας του στή ζωή μας καί στήν ψυχή μας, μέχρι νά ἀξιωθοῦμε μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τίς πρεσβεῖες τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Καβάσιλα νά ἀπολαύσουμε στήν πληρότητά της τή χαρά τῆς αἰωνίου ζωῆς στόν οὐρανό.